

Workshops beschrijvingen

Thema: Samenwerken aan een inclusieve samenleving is #SLIM

1. Energietransitie ook voor mensen met een smalle beurs?

Een rondetafelgesprek onder leiding van Suzanne Agterbosch (PON) en Jan Willem van Herpen (PNB) met Ralf Klop (Bernheze) en Cindy van den Bremen (stichting ZET).

De energietransitie is een zaak van ons allemaal. Of het nu om koop-, vrije sector- of sociale huurwoningen gaat, in alle gevallen wordt een actieve rol van de bewoners zelf verwacht. Maar niet voor iedereen is dat gemakkelijk of vanzelfsprekend. Binnen de pilot Energie voor Iedereen wordt gewerkt aan nieuwe mogelijkheden om huishoudens met geen of beperkte investeringsmogelijkheden bij de energietransitie te betrekken en energiearmoede te voorkomen. De pilot is een samenwerking tussen het provinciale programma Versterken Sociale Veerkracht, het provinciale programma Energie / onderdeel sociale innovatie, Enpuls B.V. en de gemeenten Bernheze, Breda en 's-Hertogenbosch. In deze workshop gaan we in op het thema 'Energiearmoede' en op de eerste lessen die we kunnen trekken uit het voorbereidings- en uitvoeringsproces van de gemeentelijke pilotprojecten.

2. Gedragen armoedebeleid? Ervaringen met armoede als input voor beleid.

Door Gabie Conradi (Zorgbelang Brabant-Zeeland) en Benoit Hameleers van Burgerkracht Limburg.

De verhalen over armoede en wat dat met mensen doet zijn input voor breed gedragen armoedebeleid. We vertellen over de mooie voorbeelden uit Weert, waar de gemeente werkt met een breed gedragen 'aanvalsplan armoede' en de gemeenten Cuijk, Grave en Mill waar de dialoogmethode vanuit vele organisaties en burgers input leverde voor het ontwikkelen van beleid. Vervolgens gaan we met de deelnemers in gesprek, we horen hun verhalen (storytelling) en nemen de methode van de dialoog hierbij mee. Zodat iedereen aan het woord komt, ieder verhaal verteld kan worden. Met als doel de verbinding tussen burgers/burgerinitiatieven en beleidsmakers. Samen maak je het verschil en kunnen we elkaar in deze workshop inspireren.

3. Zorgzame dorpen, een antwoord op uitdagingen in je dorp? Door Herman de Pauw (provincie Antwerpen) in samenwerking met Thomas More instituut.

Een sterk vergrijzende bevolking, veranderingen in basisvoorzieningen, én de zorgvraag... Hoe kunnen we bouwen aan sterke, zorgzame dorpen?

De provincie Antwerpen, Thomas More en KU Leuven werken een ondersteuningspakket "zorgzame dorpen" uit met inspirerende voorbeelden, concrete tips en methodieken.

Geef dit pakket mee vorm en ontdek hoe wij gemeenten kunnen ondersteunen.

4. Grensoverschrijdende innovatietrajecten in de zorg – van idee naar live test Door Leen Broeckx (LiCalab), Noortje Hobes en John Komen (Coöperatie Slimmer leven).

Innovaties in de zorg kunnen een belangrijke maatschappelijke bijdrage leveren. Echter, het aantal innovaties dat uiteindelijk succesvol de markt haalt is slechts 35 procent. Proeftuinen als Slimmer Leven

(NL) en LiCalab (BE) stimuleren, ondersteunen en versnellen innovaties in de zorg. Onder andere via het project CrossCare, waarbij de drempel voor ondernemers wordt verlaagd om zorginnovaties succesvol naar de markt te brengen. Waar loop je allemaal tegen aan? Hoe stem je zorginnovaties af op de behoeften van de eindgebruikers? En hoe ziet de eindgebruiker de zorginnovatie in zijn dagelijks leven? In deze workshop ga je zelf aan de slag met het 'innovatietraject' en verken je alle stappen en uitdagingen, van idee tot live testen. En gaan we natuurlijk in op de meerwaarde voor eindgebruiker. Het traject wordt geïllustreerd met praktijkvoorbeelden uit CrossCare.

5. *Zorgcoöperatie Hoogeloon: veerkrachtdialoog over de doorontwikkeling van de eerste zorgcoöperatie van Nederland. Marlou Kremers (voorzitter) en Jolanda Luijten (PON)*

Zorgcoöperatie Hoogeloon, de 1e in Nederland, bestaat inmiddels alweer ruim 13 jaar. Na de succesvolle pioniersjaren is het nu tijd voor doorontwikkeling. Wat willen de huidige dorpsbewoners van de zorgcoöperatie, wat hebben ze nodig en wat kunnen zij zelf bijdragen? Deze vragen zijn aan de orde gekomen in de Veerkrachtdialoog Hoogeloon. Aan 16 tafels voerden de dorpsbewoners aan de hand van een serious game een verdiepend gesprek met elkaar. Meer weten over deze serious game? Tijdens de workshop bespreken we de toepassingsmogelijkheden van de veerkrachtdialoog en zetten u zelf ook aan het spelbord. De workshop is in het bijzonder interessant voor burgerinitiatieven, raadsleden, professionals en beleidsmakers.

6. *Inclusierecept voor elke organisatie. Kook mee aan de hand van de VN receptenmap onder leiding van Stef Harwig (Zorgbelang inclusief) en de gemeente Wijchen*

In de gemeente Wijchen is een traject gaande waarbij inwoners aan de voorkant betrokken worden bij het maken van een inclusieagenda onder de titel "Iedereen doet mee". Daarbij wordt gebruik gemaakt van de VN receptenmap. In die map zitten 11 recepten met ingrediënten, bereidingswijzen en smaakmakers. De 11 recepten gaan over de 11 thema's uit het VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking. De gemeente Wijchen heeft gekozen voor 4 thema's: Wonen, Zorg, Werk/dagbesteding en Vrije tijd. Andere thema's zijn: toegankelijkheid, gelijkheid, vervoer, vrijheid en veiligheid, begrijpelijke informatie en onderwijs.

Tijdens de workshop 'kook' je als deelnemer zelf met behulp van de VN receptenmap. Doe mee, hoor de ervaringen uit Wijchen en maak je eigen lokale recept.

Thema : Sturen op maatschappelijke impact is # SLIM

7. *Aan de slag met impact! Door Sanne Peeters (Zorgbelang Brabant- Zeeland)*

Impact is een van de hippe woorden van de laatste tijd, maar wat betekent dit nu eigenlijk? Hoe lever je met jouw project, activiteit of initiatief een maximale bijdrage aan de (maatschappelijke) doelen die je stelt? Hoe kom je, samen met de mensen om wie het gaat, tot een aanpak die echt impact heeft?

Tijdens deze workshop maak je kennis met het begrip 'impact' en krijg je inzicht in wat dit voor jouw organisatie of programma kan betekenen. Naast theoretische kennis, concrete tips en ervaringen maak je middels korte oefeningen kennis met impact.

8. *Het Brabant Outcomes Fund: Leren door te doen!* Astrid Kaag en Jolanda Schneider (PNB)

Het BOF is het eerste Outcomes Fund van Nederland. Binnen het BOF werken publieke en private investeerders samen om maatschappelijke vraagstukken financieel te ondersteunen op basis van vooraf bepaalde resultaten (sociaal, economisch, ecologisch), om zo de impact van sociale ondernemers op te schalen.

In dit leer- en doetraject zijn de Brabantse gemeenten en maatschappelijke organisaties een onmisbare schakel. Tijdens deze sessie willen we jullie meer vertellen over het proces en de achtergrond van het Brabant Outcomes Fund. Maar willen vooral ook ervaringen tot nu toe delen en met jullie in gesprek gaan om te kijken hoe we met elkaar kunnen leren en doen om positieve impact in Brabant te vergroten.

9. *Botsende logica's: responsief werken en de PenC cyclus"* Angela Riddering en Ward Stadhouders (PNB)

De omgeving waarin wij ons als provincie bevinden is fundamenteel veranderd. De verandering in sturing door de rijksoverheid is een belangrijke factor geweest, maar ook de manier waarop maatschappelijke partijen zich organiseren en hun doelen proberen te realiseren. Steeds vaker is samenwerking en co-creatie tussen provincie, gemeenten, organisaties en initiatieven nodig om maatschappelijke opgaven het hoofd te bieden.

Daar hebben we binnen het Programma Versterken Sociale Veerkracht de afgelopen drie jaar ervaring mee opgedaan. Samen optrekken in een netwerk, reagerend op wat er nodig is. Dat geeft veel energie, maar we merken ook dat het botst met de manier waarop dingen intern zijn geregeld. Zo zien we een mismatch ontstaan tussen onze (dynamische) omgeving en het traditioneel ingeregelde cyclus van plannen en verantwoorden. Er liggen kansen en mogelijkheden om terug te gaan naar de essentie van planning en control. Hoe zouden we in de toekomst met dit soort ontwikkelprogramma's om kunnen gaan? Denk met ons mee. Wat ons betreft meer een kwestie van dromen, durven, doen!

10. *Masterclass Social Design wat moet je ermee?* Suzanne van Kemmeren en Eefje Ernst (stichting ZET)

Er is veel interesse voor social design: het toepassen van design thinking in de maatschappelijke context. En terecht. Juist de maatschappelijke vraagstukken van deze tijd voldoen aan de criteria voor het zinvol inzetten van design thinking: het zijn complexe uitdagingen (wicked problems), met een grote diversiteit aan stakeholders en belangen waarbij cocreatie en/of participatie een must zijn.

Heb jij wel eens afgevraagd of je 'iets' met social design moet? Of jouw vraagstuk geschikt is? Wat je er aan hebt en wat je kan verwachten? En hoe het aansluit bij de publieke praktijk? In deze masterclass kom je het naadje van de kous te weten.

11. Inkoop met impact Petra van Dijk (PNB) en Amber Bleeker (Social Impact Factory)

In Brabant zijn momenteel bij een aantal gemeenten proeftuinen opgestart om te experimenteren en te leren hoe je sociaal kunt inkoop. Waar loop je tegenaan in de praktijk, hoe kunnen we de verschillende werelden nader tot elkaar brengen? De deelnemers van de proeftuin worden uitgedaagd om met hun eigen sociale inkoop aan de slag te gaan. Van een MVO inkooprapport tot een volledige aanbestedingstraject catering bij sociaal ondernemers. Tijdens de workshop zal vanuit de praktijk een sociaal ondernemer zijn ervaringen met ons delen en ons verder enthousiasmeren. De workshop wordt mede begeleid door de Sociaal Impact Factory.

12a Doen is de beste manier van denken. Door Arthur en Patrick, de Vrije Denkers

De workshop 'doen is de beste manier van denken' is een vlammend betoog over de noodzaak van actie in een turbulente tijd waarin verandering steeds sneller lijkt te gaan. En daar waar verandering sneller gaat dan ons veranderend vermogen toestaat zijn nieuwe strategieën nodig. Veel organisaties worstelen met hun verschijningsvorm en steeds meer werknemers zijn de reorganisaties zat en willen hun vakmanschap weer met plezier kunnen uitoefenen. Het doen en het denken worden in de workshop nadrukkelijk weer met elkaar in verbinding gebracht en meer vrijheid van denken en doen is daarin essentieel. In de workshop wordt gewerkt met toegankelijke theorieën, aansprekend videomateriaal en worden diverse korte improvisatie-oefeningen aangeboden om de theorie rond veranderen goed te doorleven en te internaliseren.

12b Zoek het zelf lekker uit! Door Arthur en Patrick, de Vrije Denkers

'Zoek het zelf lekker uit' is een vervolg op 'doen is de beste manier van denken'. In deze workshop delen de vrije denkers op voor hen typerende energieke wijze inspiratie met het publiek. Ze delen de stappen die zij zelf hebben genomen aan de hand van aansprekende voorbeelden en enkele praktische oefeningen. Ze putten uit hun ruime ervaring met organisaties, processen en vooral het doorbreken van traditionele kaders. Dit roept niet alleen herkenning op maar is vooral een uitnodiging om zelf ook anders aan te kijken tegen waarde-creatie, processen en structuren en vrijheid/verantwoordelijkheid.

De workshop verleidt het publiek om zelf stappen te ondernemen en een minder afwachtende houding aan te nemen. Meer lef te tonen en de bedoeling van de organisatie te verbinden met hun persoonlijke bedoeling.

Thema: Nieuw samenspel tussen maatschappij en overheid is # SLIM

13. Kom en ervaar hoe de adviesvangers werken. Adviesvangers Leanne Brand en Romena van Doornen, begeleiding Karim el Barkaoui Zorgbelang Brabant-Zeeland.

Adviesvangers dagen via creatieve werkvormen hun leeftijdsgenoten uit om mee te denken, ideeën aan te dragen of hun mening te geven over vragen van de gemeente of organisaties. Adviesvangers leggen jongerenparticipatie echt bij de jongeren neer. De afgelopen jaren gaven ze daarmee voeding aan het gemeentelijk beleid en de werkwijze van organisaties in de jeugdhulpverlening in Zuidoost Brabant. Hoe ze dat doen?

Kom en ervaar een brainstormsessie over een van de drie hoofdthema's op deze conferentie.

14. Participatie en de Omgevingswet: Een toekomstmuziek? Door Tijn van Lange, Martine Arts en Toon Tomberg (gemeente Ouden IJsselstreek).

De omgevingsvisie is één van de instrumenten voor de invoering van de omgevingswet. In deze workshop geeft de gemeente Oude IJsselstreek een toelichting op de implementatie van de omgevingswet en de totstandkoming van de Toekomstvisie (omgevingsvisie). Met name het participatietraject en de relatie tot het sociaal domein worden uitgelicht. De gemeente heeft inwoners, waaronder kinderen, ketenpartners en maatschappelijke partners betrokken bij de totstandkoming van deze omgevingsvisie. Ze laat de verschillende manieren zien waarop ze dat heeft gedaan en hoe ze dat de komende maanden gaat doen. Na een inleiding gaan de deelnemers met elkaar in gesprek over burgerparticipatie, hoe je dit kunt invullen en aan de slag om de succesfactoren met elkaar op te zoeken.

15. Het nieuwe samenspel tussen burgers en overheid: De reis van Altena. De ervaringen van Fons Naterop en Marcel Fränzel onder leiding van Marjolein Duif (stichting ZET)

Overheid en inwoners staan steeds meer samen aan de lat om maatschappelijke vraagstukken op te pakken en samen te werken aan vernieuwende aanpak. Omdat inwoners zelf het heft in handen nemen, maar de gemeente wel nodig hebben bij hun initiatief. Ook liggen er steeds meer vraagstukken op het bordje van de overheid die samen met inwoners opgepakt moeten worden. Dit vraagt om een nieuw samenspel tussen overheid en inwoners, voorbij de traditionele vormen van participatie.

In Altena werd in 2017-2018 in aanloop naar de gemeentelijke herindeling van drie gemeenten naar 1 Altena gemeente geëxperimenteerd met dit samenspel. Aan de hand van een aantal initiatieven werkten gemeenten en inwoners samen aan het verwezenlijken van ambities, en het leren van de samenwerking. Door samen aan de slag te zijn leerden inwoners en gemeenten elkaar beter kennen, gezamenlijke inzichten werden gedeeld en leidden tot meer energie, wederzijds begrip en resultaat.

We willen ook u laten ervaren hoe het samenspel tussen inwoners en gemeente vormgegeven kan worden. Aan de hand van een concreet vraagstuk werken we tijdens de workshop aan aspecten van de benodigde aanpak, waarbij we ruimte creëren voor experimenteren en leren.

Gaat u ook samen met ons aan de slag?

***16. PACT aanpak in Tilburgse wijken. People Acting in Community Together.
Mandy Keulemans en Anke Vosters (Gemeente Tilburg)***

Tilburg wil een inclusieve stad zijn, een stad waarin alle inwoners profiteren van positieve ontwikkelingen. Waar mensen de ruimte krijgen om hun talenten zo maximaal mogelijk in te zetten en te ontplooiën. In de wijken Noord, West en Groenewoud ervaren veel inwoners de stad niet als inclusief. Veel hebben te maken met een opeenstapeling van problemen op het gebied van armoede, werkloosheid, scholing en gezondheid. Dit is een mogelijke voedingsbodem voor ondermijning: de jeugd blijkt kwetsbaar voor criminele invloeden. Om ervoor te zorgen dat ook kinderen uit deze wijken een goede start krijgen, is Tilburg met de PACT-aanpak gestart. In kort de kenmerken van dit offensief:

- Bottom-up met vele partijen komen tot een flexibele agenda
- Integrale samenwerking op de benoemde thema's en experimenten
- Stimuleren van innovaties
- Vizier van de aanpak is gericht op de volgende generatie bewoners (lange termijn)

Tijdens de workshop willen we onze kennis graag delen en met u het gesprek aangaan over onze en uw ervaringen met het bouwen van coalities in de wijk.

17. Investeren in je lokale samenwerkingspartners. Ellis van Boxtel (Zorgbelang Brabant/Zeeland i.s.m. Petra van der Horst (Koepel Adviesraden Sociaal Domein) en Evert van Schoonhoven (Nederland Zorgt Voor Elkaar, NLZVE).

Op een interactieve wijze ga je, vanuit je eigen praktijk, het gesprek aan met vertegenwoordigers vanuit de gemeente, welzijnsinstellingen en bewonersinitiatieven. Hoe kom je tot een gezamenlijke visie, hoe leer je elkaars taal spreken en hoe zorg je dat het niet blijft bij alleen koffie drinken. Heb en krijg oog voor elkaars kwaliteiten en ervaringen en ervaar hoe je deze kunt inzetten met respect voor de rol en positie die je met elkaar de gemeenschap inneemt.

Na afloop van deze 2 uur-durende bijeenkomst loop je met een glimlach weg, met meer begrip voor elkaars perspectief en volop nieuwe ideeën. Je hebt nieuwe invalshoeken en voldoende instrumenten leren kennen om het in je eigen dagelijkse praktijk verder toe te passen. Omdat we echt samen impact willen maken, duurt de workshop 2 rondes en zijn er **maximaal 12 plekken**, dus schrijf je snel in!